

UTKAST FORSKRIFT OM PRODUSENTANSVAR FISKEUTSTYR

Forskrift om endring i avfallsforskriften (nytt kapittel 7B om utvidet produsentansvar for fiskeutstyr som inneholder plast)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 31, 32, 33, 49, 52a, 63, 80 og 81. jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XVII nr. 9d (direktiv (EU) 2019/904)

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) skal nytt kapittel 7B lyde:

Kapittel 7B. Utvidet produsentansvar for fiskeutstyr som inneholder plast

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 31, 32, 33, 49, 52a, 63, 80 og 81. jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XVII nr. 9d (direktiv (EU) 2019/904)

I. Innledende bestemmelser

§ 7B-1. Formål

Formålet med dette kapittelet er å forebygge og redusere miljøpåvirkningen fra fiskeutstyr som inneholder plast, herunder redusere og forebygge forsøpling og spredning av mikroplast, samt bidra til en sirkulær økonomi.

§ 7B-2. Virkeområde

Dette kapittelet gjelder fiskeutstyr som inneholder plast.

Bestemmelsene i dette kapittelet skal ikke anvendes på fiskeutstyr som inneholder plast som er EE-produkter, jf. avfallsforskriften § 1-3 første ledd a), med mindre EE-komponenten enkelt kan fjernes fra resten av produktet når det kasseres. EE-komponenten skal da håndteres som EE-avfall i henhold til avfallsforskriften kapittel 1, mens resten av produktet håndteres som kassert fiskeutstyr.

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder ikke for Svalbard og Jan Mayen.

§ 7B-3. Definisjoner

I dette kapittelet menes med

- a. plast; et materiale som består av en polymer som definert i artikkel 3 nr. 5) i REACH-forordningen jf. forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften), som kan være tilsatt tilsetningsstoffer eller andre stoffer, og som kan fungere som en strukturell hovedbestanddel i sluttprodukter. Naturlige polymerer som ikke er kjemisk modifisert er ikke omfattet av definisjonen,
- b. fiskeutstyr; ethvert utstyr eller del av utstyr som
  - i. brukes i fiskeri, fritidsfiske eller akvakultur til å lokalisere, fange eller oppdrette vannlevende biologiske ressurser eller
  - ii. flyter på vannoverflaten og som brukes til å tiltrekke og fange eller til å oppdrette vannlevende biologiske ressurser.
- c. kassert fiskeutstyr; ethvert fiskeutstyr som er blitt avfall jf. forurensningsloven § 27, inkludert alle separate komponenter, stoffer eller materialer som var del av eller festet til slikt fiskeutstyr da det ble kassert, herunder da det ble forlatt eller tapt,
- d. produsent; enhver fysisk eller juridisk person som ervervsmessig bringer i omsetning fiskeutstyr som inneholder plast, unntatt personer som selv driver med fiskeri eller fritidsfiske,
- e. bringe i omsetning; gjøre et produkt tilgjengelig på det norske markedet for første gang,
- f. gjøre et produkt tilgjengelig på det norske markedet; enhver levering av et produkt for distribusjon, forbruk eller bruk på det norske markedet i forbindelse med kommersiell virksomhet, mot betaling eller gratis,
- g. produsentansvarsselskap; en virksomhet som påtar seg å oppfylle plikter etter dette kapittelet for en eller flere produsenter og som er godkjent i henhold til § 7B-12,
- h. separat innsamling; innsamling av avfall der en avfallsstrøm holdes atskilt etter type og art for å legge forholdene til rette for en særskilt behandling,
- i. behandling; aktiviteter som gjøres for gjenvinning eller sluttbehandling av avfall, herunder forberedelse til gjenvinning eller sluttbehandling og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling,
- j. materialgjenvinning; enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løstøregjenstander som ikke er avfall. Materialgjenvinning inkluderer biologisk behandling av organisk avfall. Bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser, regnes ikke som materialgjenvinning,
- k. forberedelse til ombruk; gjenvinning i form av kontroll, rengjøring eller reparasjon, der produkter eller komponenter som er blitt til avfall forberedes slik at de kan ombrukes uten annen forbehandling.

II. Plikter for produsent

§ 7B- 4. Plikt til separat innsamling av kassert fiskeutstyr

Produsent skal sørge for separat innsamling av en rimelig mengde kassert fiskeutstyr som inneholder plast av de typer fiskeutstyr som produsenten bringer i omsetning.

Produsent skal sørge for at systemer for separat innsamling av kassert fiskeutstyr som inneholder plast av de typer fiskeutstyr som produsenten bringer i omsetning er tilgjengelig i tilstrekkelig omfang i de geografiske områdene der produktene brukes. Produsent skal også sørge for

videre transport av det kasserte fiskeutstyret som er samlet inn gjennom systemer nevnt i første punktum til lovlig avfallsbehandling.

§ 7B-5. Henting av kassert fiskeutstyr ved kommunale mottak og havnemottak

Produsent skal sørge for at kassert fiskeutstyr som inneholder plast som er samlet inn separat ved mottaksordning i havn som definert i forurensningsforskriften § 20-3 nr. 9, jf. nr. 6, eller ved kommunale mottak, hentes på mottakene og behandles i tråd med kravene i § 7B-6.

§ 7B-6. Plikt til behandling av kassert fiskeutstyr

Produsent skal sørge for at kassert fiskeutstyr som er samlet inn separat jf. § 7B-4, forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes, med mindre dette ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurshensyn, beste tilgjengelige teknikk og økonomi ikke er forholdsmessig.

§ 7B-7. Kostnadsdekning

Produsent skal dekke nødvendige kostnader til separat innsamling og etterfølgende transport og behandling av avfall fra fiskeutstyr som inneholder plast som produsenten bringer i omsetning.

Inntekter fra salg av kassert fiskeutstyr, materialgjenvunnet råvare eller andre inntekter fra avfallet skal hensyntas ved beregning av kostnadene etter første ledd.

§ 7B-8. Informasjon og holdningsskapende arbeid

Produsent skal sørge for informasjon til brukere av fiskeutstyr og fremme ansvarlig brukeradferd for å redusere forsøpling fra fiskeutstyret de har brakt i omsetning og bidra til en sirkulær økonomi. Informasjonen skal omfatte ombruksalternativer, riktig avfallshåndtering og negative miljøeffekter ved forsøpling og uønsket avfallshåndtering.

Produsent skal ha en skriftlig plan for årlige tiltak for oppfyllelse av pliktene etter første ledd. Oppfølging av planen skal dokumenteres skriftlig. Plan og dokumentasjon på oppfølging skal gjøres tilgjengelig for Miljødirektoratet ved kontroll eller på forespørsel.

§ 7B-9. Representant

Produsent eller annen fysisk eller juridisk person som er etablert i Norge og som ervervsmessig gjør fiskeutstyr som inneholder plast tilgjengelig for første gang i et annet EU/EØS-land der vedkommende ikke er etablert, skal utpeke en representant i det landet. Representanten skal oppfylle forpliktelsene knyttet til produsentansvaret i det landet i tråd med landets nasjonale bestemmelser som gjennomfører direktiv (EU) 2019/904 om reduksjon av miljøkonsekvensene av visse plastprodukter.

Produsent som ikke er etablert i Norge kan utpeke en representant som er etablert i Norge. Representanten skal utpekes gjennom skriftlig fullmakt. Representanten skal oppfylle forpliktelsene produsenten har etter dette kapitlet.

Produsent og representant skal ved kontroll eller på forespørsel fra Miljødirektoratet gi nærmere opplysninger om utpekingen, herunder

- a. representantens navn, kontaktopplysninger og person- eller organisasjonsnummer,
- b. kopi av fullmakt fra produsent,
- c. produsentens navn og kontaktopplysninger, og
- d. opplysninger om hva slags fiskeutstyr produsenten bringer i omsetning.

§ 7B-10. Plikt til medlemskap i produsentansvarsselskap

Produsenter skal oppfylle sine plikter etter §§ 7B-4 til 7B-8 ved å etablere eller melde seg inn i et godkjent produsentansvarsselskap, jf. § 7B-12.

Plikten til å være medlem i godkjent produsentansvarsselskap gjelder produsenter av både komponenter og selvstendige produkter som er fiskeutstyr som inneholder plast. Dersom komponenter inngår i produksjon av nytt fiskeutstyr som omfattes av produsentansvaret etter dette kapitlet, gjelder plikten til medlemskap likevel bare for produsenten av det nye fiskeutstyret.

Dersom produsentansvarsselskapet ikke ivaretar pliktene nevnt i første ledd, skal produsenten selv sørge for at pliktene oppfylles. Produsenten skal også sørge for at pliktene til rapportering i § 7B-17 oppfylles, dersom disse ikke ivaretas av produsentansvarsselskapet.

§ 7B-11. Plikt til rapportering til produsentansvarsselskap

Produsent skal rapportere til produsentansvarsselskapet den er medlem av om mengden fiskeutstyr som inneholder plast den bringer i omsetning. Rapporteringen skal angi mengden fiskeutstyr i tonn, fordelt på utstyr benyttet i fiskeri, i akvakultur og i fritidsfiske. Rapporteringen skal skje en gang i året eller oftere hvis produsentansvarsselskapet krever det.

Beregning av mengder for rapporteringen etter første ledd skal gjøres på grunnlag av utstyrets totale vekt, herunder både plast og andre materialer.

III. Plikter for produsentansvarsselskap

§ 7B- 12. Godkjenning av produsentansvarsselskap

Produsentansvarsselskap skal være godkjent av Miljødirektoratet.

For å bli godkjent må produsentansvarsselskapet sannsynliggjøre overfor Miljødirektoratet at det vil være i stand til å oppfylle pliktene i dette kapittel 7B, del III. Produsentansvarsselskap skal også være registrert som en egen enhet i Enhetsregisteret, jf. lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret.

Produsentansvarsselskapets godkjenning skal omfatte alle typer fiskeutstyr som inneholder plast.

Dersom Miljødirektoratet finner at individuell oppfyllelse vil medføre særlig høy grad av separat innsamling, forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning, kan Miljødirektoratet likevel etter søknad godkjenne at et produsentansvarsselskaps forpliktelser begrenses til de typer fiskeutstyr en produsent bringer i omsetning, eller enkelte av disse.

Miljødirektoratet kan stille vilkår ved godkjenning.

Godkjenningen kan trekkes tilbake dersom pliktene i denne forskriften eller vilkårene i godkjenningen ikke overholdes. Ved tilbaketrekning av godkjenning skal produsentansvarsselskapet sørge for at kassert fiskeutstyr som allerede er separat innsamlet jf. § 7B-4 behandles i tråd med kravene i § 7B-6.

§ 7B-13. Plikt til å ivareta medlemmenes forpliktelser

Produsentansvarsselskap skal ivareta medlemmenes forpliktelser som nevnt i §§ 7B-4 til 7B-8.

§ 7B-14 Minstekrav til separat innsamling mv.

Miljødirektoratet kan ved forskrift eller i enkeltvedtak sette minstekrav til grad av separat innsamling, forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning av kassert fiskeutstyr som inneholder plast som produsentansvarsselskap skal oppnå på vegne av sine medlemmer.

§ 7B-15. Plikt til likebehandling

Alle produsenter med plikt til medlemskap jf. § 7B-10 skal ha adgang til å melde seg inn i produsentansvarsselskapet på like vilkår.

Plikten til likebehandling gjelder ikke produsentansvarsselskap som er godkjent for individuell oppfyllelse, jf. § 7B-12 fjerde ledd.

§ 7B-16. Pålegg om innsamling eller koordinering

Miljødirektoratet kan gi pålegg om hvordan plikten til innsamling etter § 7B-4 og § 7B-5 skal oppfylles av produsentansvarsselskapet på vegne av sine medlemmer eller pålegge produsentansvarsselskap å koordinere innsamling, dersom det er nødvendig for å sikre kontinuerlig og tilstrekkelig innsamling.

§ 7B-17. Rapportering og dokumentasjon

Produsentansvarsselskap skal årlig rapportere til Miljødirektoratet om

- a. mengde fiskeutstyr som inneholder plast brakt i omsetning av deres medlemmer, fordelt på utstyr brukt i fiskeri, akvakultur og fritidsfiske, angitt i tonn,
- b. mengde kassert fiskeutstyr som inneholder plast som er samlet inn separat, fordelt på utstyr brukt i fiskeri akvakultur og fritidsfiske, angitt i tonn, og
- c. behandling av kassert fiskeutstyr som inneholder plast som er separat innsamlet, fordelt på behandlingsmåte, angitt i tonn.

Beregning av mengder for rapporteringen etter første ledd skal gjøres på grunnlag av utstyrets totale vekt, herunder både plast og andre materialer.

Produsentansvarsselskapet skal sørge for at data som rapporteres etter første ledd er nøyaktige og pålitelige, og skal kvalitetssikre dataene før de rapporteres inn. Datagrunnlaget for rapporteringen skal dokumenteres skriftlig.

Hvert andre år skal produsentansvarsselskapet sørge for at en nøytral tredjepart verifiserer at data rapportert i samsvar med første ledd er korrekte. Verifikasjonen skal dokumenteres.

Produsentansvarsselskapet skal kunne dokumentere hvordan plikten til kostnadsdekning i § 7B-7 oppfylles.

Miljødirektoratet kan endre og utfylle rapporteringsforpliktelsene for det enkelte produsentansvarsselskap, herunder endre frekvens for verifikasjon fra nøytral tredjepart.

Rapportering skal skje slik Miljødirektoratet gir retningslinjer om. Dokumentasjon som kreves etter denne bestemmelsen skal tas vare på i minst 5 år og gjøres tilgjengelig for Miljødirektoratet ved kontroll eller på forespørsel.

§ 7B-18. Offentlig tilgjengelig informasjon

Produsentansvarsselskaper skal sørge for at følgende opplysninger er offentlig tilgjengelige:

- a. hvem som er produsentansvarsselskapets eiere,
- b. hvilke produsenter som er medlemmer,

- c. hvilket vederlag medlemmene betaler til produsentansvarsselskapet og hvordan vederlaget beregnes, angitt i kroner per solgte enhet eller per tonn fiskeutstyr som inneholder plast som bringes i omsetning, og
- d. informasjon om fremgangsmåten for valg av aktører for håndtering av avfallet.

§ 7B-19. Plikt til å ha finansielle reserver

Et produsentansvarsselskap skal til enhver tid ha finansielle reserver for minimum seks måneders drift, som sikrer at det kan oppfylle forpliktelsene i dette kapitlet for sine medlemmer.

§ 7B-20. Plikt til å dekke Miljødirektoratets kostnader til datasystem

Godkjente produsentansvarsselskap skal dekke Miljødirektoratets kostnader til utvikling og drift av datasystemer knyttet til produsentansvar som er nødvendige for å sikre at kravene fastsatt i dette kapitlet overholdes.

Miljødirektoratet fastsetter gebyrets størrelse i enkeltvedtak. Gebyret skal være likt for alle godkjente produsentansvarsselskap etter dette kapitlet.

Når særlige grunner foreligger kan Miljødirektoratet redusere eller frafalle gebyr etter denne bestemmelsen.

IV. Avsluttende bestemmelser

§ 7B-21. Tilsyn

Miljødirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet og vedtak truffet i medhold av bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

Miljødirektoratet kan kreve gebyr ved gjennomføring av tilsyn, jf. forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning kapittel 39.

§ 7B-22. Gebyr for arbeid med godkjenning

Produsentansvarsselskap skal betale gebyr til statskassen for Miljødirektoratets saksbehandling i forbindelse med godkjenning eller endring av godkjenning.

Gebyret skal betales etter følgende satser:

Sats	Beløp
1	kr 176 000
2	kr 132 000
3	kr 88 000
4	kr 44 000
5	kr 22 000

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige Miljødirektoratets kostnader ved saksbehandlingen. Miljødirektoratet vedtar hvilken gebyrsats som skal gjelde i det enkelte tilfelle.

Når særlige grunner foreligger kan Miljødirektoratet redusere eller frafalle gebyr etter denne bestemmelsen.

Miljødirektoratet kan årlig endre gebyrsatsen i samsvar med endring i konsumprisindeksen beregnet for perioden 1. oktober til 30. september. Den endrede satsen skal avrundes til nærmeste 100 kr. Endringene trer i kraft den påfølgende 1. januar.

Miljødirektoratet kan endre gebyrsatsen dersom kostnadene knyttet til Miljødirektoratets saksbehandling etter denne bestemmelsen endres.

§ 7B-23. Årsgebyr for produsentansvarsselskap

Godkjente produsentansvarsselskap skal betale et årlig gebyr til statskassen for Miljødirektoratets arbeid med årlig rapportering og andre kontrolltiltak.

Årsgebyret utgjør kr 17 700 per godkjente produsentansvarsselskap. Fakturering av årsgebyr gjøres etterskuddsvis. For produsentansvarsselskap som har vært godkjent en del av året justeres årsgebyret tilsvarende.

Når særlige grunner foreligger kan Miljødirektoratet redusere eller frafalle gebyr etter denne bestemmelsen.

Miljødirektoratet kan årlig endre gebyrsatsen i samsvar med endring i konsumprisindeksen beregnet for perioden 1. oktober til 30. september. Den endrede satsen skal avrundes til nærmeste 100 kr. Endringene trer i kraft den påfølgende 1. januar.

Miljødirektoratet kan endre gebyrsatsen dersom kostnadene knyttet til Miljødirektoratets kontrolltiltak etter denne bestemmelsen endres.

§ 7B-24. Overtredelsesgebyr

Miljødirektoratet kan ved overtredelse av § 7B-10 første ledd ilegge den ansvarlige for overtredelsen et overtredelsesgebyr. For ileggelse av overtredelsesgebyr gjelder bestemmelsene i denne forskriftens kapittel 18B.

§ 7B-25. Ikrafttredelse

Bestemmelsene i dette kapittelet trer i kraft 31. desember 2024.

II

Forskriften trer i kraft straks.